



Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 1 3720 BA Bilthoven

Ministerie van VWS
Programmadirectie ZJCN
de heer 5.1.2e

A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

KvK Utrecht 30276683

T 5.1.2e
5.1.2@rivm.nl

Ons kenmerk
0095/2021 LCI/JvD/at/hl

Datum 1 juli 2021
Betreft Risicoanalyse CAS- en BES-eilanden

Geachte heer 5.1.2e, beste 5.1.2e

Naar aanleiding van de positieve epidemiologische ontwikkelingen op de Caribische eilanden sturen wij u een analyse en een advies over te overwegen maatregelen die recht doen aan deze en in de nabije toekomst te verwachten ontwikkelingen.

Onderstaande tabel toont naar analogie van het Nederlandse dashboard coronavirus de risiconiveaus aan de hand van de 7-daagse incidentie en de *test positivity rate*. De 7-daagse incidentie is op de benedenwindse eilanden afgelopen weken laag geweest; alle eilanden hebben deze week een risiconiveau 'waakzaam'. Ook de situatie in Europees Nederland is verbeterd.

7-daags en 14-daags overzicht Week 25	Aantal vastgestelde SARS-CoV-2- besmettingen /100.000 inwoners/7dgn	Aantal vastgestelde SARS-CoV-2- besmettingen /100.000 inwoners/14dgn	Test positivity rate	Risiconiveau
Curaçao	7,0	20,4	0,2	waakzaam
Aruba	18,4	40,7	0,9	waakzaam
Sint Maarten	49,7	126,8	1,0	waakzaam
Bonaire	35,2	92,3	5,3	waakzaam
Sint Eustatius	0	0	0	waakzaam
Saba	0	0	0	waakzaam

Vaccinatieprogramma

Het vaccinatieprogramma verloopt op de meeste eilanden voorspoedig, nog steeds nemen de aantallen gevaccineerden gestaag toe. Zoals reeds is toegelicht in het advies van 21 juni, is de vaccineffectiviteit van één prik beduidend lager dan van een volledig gevaccineerd persoon.

Tot en met week 25	% volledig gevaccineerd leeftijd 18+	% minstens 1 prik tot pop.	% volledig gevaccineerd tot pop.
Aruba	60%	52%	47%
Curaçao	58%	54%	48%
Sint Maarten	34%	35%	28%
Bonaire	65%	67%	56%
Saba	88%	75%	72%
Sint Eustatius	44%	40%	35%

Datum

1 juli 2021

Ons kenmerk

0095/2021 LCI/JvD/at/hl

Ondanks deze – in mondiaal perspectief – hoge dekkingsgraad op de benedenwindse eilanden en Saba blijven er op alle eilanden groepen die geïnfecteerd kunnen raken. Enerzijds zijn dit kwetsbare groepen (op basis van leeftijd of co-morbiditeit), anderzijds zijn het personen die geen vaccinatie willen of nog niet in aanmerking komen voor een vaccin. Ook moet gerealiseerd worden dat vaccinatie niet in alle gevallen, maar bij 70-90 percent ziekte voorkomt.

Het risico op lokale uitbraken wordt groter als de groep ongevaccineerden in sociaal opzicht clustert waarmee transmissie zeker bij de zich momenteel snel verspreidende besmettelijker varianten relatief efficiënt kan plaatsvinden. Extra aandacht voor vaccinatie binnen deze groepen blijft derhalve sterk geïndiceerd.

Daarnaast is er de problematiek rondom vaccinatie van ongedocumenteerden. Op de eilanden is het aantal ongedocumenteerden de afgelopen maanden afgenomen, waarschijnlijk door beperkte economische vooruitzichten vanwege de strenge maatregelen in het kader van de bestrijding. De verwachting is dat met het openstellen van de eilanden voor grotere aantallen toeristen de economische vooruitzichten beter worden en het aantal ongedocumenteerden weer verder zal toenemen. Deze groep moet middels een gericht programma actief over een langere periode benaderd worden zich te laten vaccineren.

Een relatief groot deel van de groep niet-gevaccineerde personen onder de bevolking betreft momenteel kinderen jonger dan 18 jaar. Deze groep jongeren kan – vanwege de vele sociale contacten – een belangrijke rol spelen bij het lokaal verspreiden van het virus, al krijgen ze in het algemeen zelf vaak slechts milde ziekteverschijnselen. Op 26 juni jl. heeft de Gezondheidsraad¹ een advies uitgebracht dat ook van toepassing is voor de CAS-landen; hierin wordt gesteld dat er ook voor kinderen sprake is van een zekere mate van directe en indirecte ziektelast van COVID-19. Tevens wordt vastgesteld dat vaccinatie van deze groep met het BioNTech/Pfizer-vaccin voldoende werkzaam, voldoende veilig en aanvaardbaar is. Daarmee is het vaccineren van gezonde adolescenten in de leeftijd 12 tot en met 17 jaar zinvol en verantwoord.

¹ [Vaccinatie van adolescenten tegen COVID-19 | Advies | Gezondheidsraad](#)

Kiemsurveillance

Zolang het virus onder mensen circuleert, zullen er nieuwe mutaties ontstaan. Het is belangrijk om de ontwikkelingen middels kiemsurveillance te blijven monitoren, aangezien er in de toekomst ('escape') varianten zouden kunnen ontstaan waartegen de vaccineffectiviteit verminderd is. Bij de huidige varianten (alfa, bèta, gamma en delta) is vastgesteld dat de vaccineffectiviteit (na volledige vaccinatierreeks) voor wat betreft het voorkomen van ernstige, symptomatische infecties en ziekenhuisopname hoog ligt. Op de meeste eilanden is de alfavariant het meest gedetecteerd, behoudens op Aruba waar de gammavariant momenteel de meest voorkomende is. De deltavariant is in de regio nog nauwelijks in de sequencingresultaten (t/m week 24) teruggevonden.

Datum

1 juli 2021

Ons kenmerk

0095/2021 LCI/JvD/at/hl

Deltavariant

De deltavariant is een *variant of concern*, waarvan de WHO meldt dat deze besmettelijker is, mogelijk tot meer ziekenhuisopnames leidt en waarbij één keer vaccineren minder bescherming biedt. Uit onderzoek blijkt dat de variant bijna 40-60% besmettelijker is dan de alfa- en de gammavariant. In het Verenigd Koninkrijk en in Israël zijn door de deltavariant – ondanks een goed lopend vaccinatieprogramma – de aantallen weer aan het toenemen en is een verdere afschaling van maatregelen uitgesteld of worden maatregelen opnieuw ingevoerd. In Nederland, en ook in andere landen in Europa, zien we de proportie van deze variant in de sequentiedata snel toenemen, en de verwachting is dat deze variant in de loop van begin augustus 70% van het aantal besmettingen zal veroorzaken, en tegen eind augustus 90%. In Noord-Amerika zijn vergelijkbare ontwikkelingen te zien. Gezien de bezoekersaantallen is hiermee introductie op de eilanden ondanks alle voorzorgsmaatregelen welhaast onvermijdelijk.

Uit onderzoek van Public Health England over de effecten van vaccineren blijkt dat gevaccineerde personen nog steeds een infectie kunnen oplopen en daarmee ook besmettelijk kunnen zijn voor anderen. Daarbij moet gesteld worden dat een gevaccineerd contact minder gemakkelijk virus oploopt van een ongevaccineerde index en dat een gevaccineerde persoon minder gemakkelijk virus doorgeeft aan ongevaccineerde contacten. Gezien de nog grote proportie ongevaccineerden op de eilanden en de hoge besmettelijkheid van de nieuwe circulerende varianten blijven (basale) hygiënemaatregelen, een laagdrempelig testbeleid en een effectief BCO gewenst om de kans op transmissie te verkleinen en zijn – afhankelijk van de immuniteitsstatus van de bevolking – aanvullende inreismaatregelen noodzakelijk.

Toerisme en reizen van en naar de eilanden

Zoals eerder gememoreerd hebben de professionals van het IHR-platform een overzicht gemaakt van het test- en toelatingsbeleid waarmee de eilanden het risico op nieuwe introductie van nieuwe varianten in het land, c.q. op het eiland beogen te minimaliseren. Dit beleid is daarin afhankelijk gesteld van:

- de lokale vaccinatiegraad, uitgaande van het percentage gevaccineerden op de gehele bevolking;

- de epidemiologie in het land van herkomst (incidentie, varianten), waarbij gebruik wordt gemaakt van lijsten die in Nederland worden geproduceerd, aangevuld met analyses die Curaçao voor de meer regionale, Caribische regio heeft ontwikkeld en die binnen het IHR-netwerk gedeeld worden;
- de vaccinatiestatus van de reiziger.

Datum

1 juli 2021

Ons kenmerk

0095/2021 LCI/JvD/at/hl

Daar de eilanden een verschillende vaccinatiëgraad hebben, leidt dit tot verschillende regels per eiland voor wat betreft het test- en toelatingsbeleid. Dit wordt versterkt door het gegeven dat de eilanden Saba en St. Eustatius tot voor kort *containment* als leidend bestrijdingsprincipe hadden, waardoor de natuurlijk opgebouwde immuniteit onder de bevolking nihil is. Dit betekent dat onder andere voor St. Eustatius met een nog lage vaccinatiëgraad extra maatregelen gewenst zijn om de kans op introductie op het eiland te minimaliseren.

Veilige Landen grenswaarden

Mede ingegeven door de wens om het toerisme in Europa weer mogelijk te maken in Europees verband is de grenswaarde van 'laagrisicolanden' verhoogd naar een incidentie van 200 per 100.000 inwoners over 14 dagen. In Europa is de opgebouwde immuniteit hoog door doorgemaakte infecties en goed verlopende vaccinatiëprogramma's. Voor sommige Caribische eilanden en in het bijzonder St. Eustatius ligt dit anders en is het verstandig om ook voor 'veilige' landen extra maatregelen te nemen.

Conclusie

De epidemiologische situatie op de eilanden is de afgelopen maand verder verbeterd. De incidentie en de *positivity rate* zijn laag, het vaccineren verloopt over het algemeen relatief voorspoedig. Desondanks zijn er zorgen over de verschillende varianten die komende zomer door reizigers op de eilanden zullen worden geïntroduceerd en de implicaties die deze introducties zullen hebben voor de lokale epidemiologie.

Adviezen

- Ik adviseer om het inreisbeleid per eiland gedifferentieerd vorm te geven.
 - Specifiek voor St. Eustatius: ook voor toeristen uit laagrisicolanden adviseer ik gevaccineerde reizigers te testen, en quarantaine en testen voor ongevaccineerde reizigers. Voor de benedenwindse eilanden en Saba kan dit voor deze groep reizigers vooralsnog achterwege blijven.
- Ik adviseer om het vaccinatiëprogramma energiek te continueren, met specifieke aandacht voor de groepen die om diverse redenen tot dusverre afzagen van vaccinatie.
- Tevens adviseer ik om het vaccineren van jongeren (12-18 jaar) snel vorm te geven en uit te voeren om middels een hogere vaccinatiëgraad en immuniteit in de populatie de kans op uitgebreide

verspreiding te verminderen en het risico op uitbraken binnen onderwijsinstellingen te verlagen.

Datum
1 juli 2021

Tevens verwijs ik naar eerdere adviezen (d.d. juni 2021, brief met kenmerk 0087/2021 LCI/JvD/at/hl) te weten:

Ons kenmerk
0095/2021 LCI/JvD/at/hl

- continueer de kiemsurveillance;
- houd laboratorium- en BCO-capaciteit in stand;
- continueer de basale maatregelen om transmissie te voorkomen (houd afstand, blijf thuis bij klachten, beperk maximale groepsgrootte, continueer mondkapjesgebruik waar nodig en beperk de openingstijden van uitgaansgelegenheden).

Met vriendelijke groet,



5.1.2e



5.1.2e